

**Nicolai Lancicij E Societate Iesv Opvcvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

Viri spirituales & bonæ famæ non condemnandi ob humanos affectus
tanquam imperfecti, quia hi fuerunt in viris sanctissimis sine præiudicio
eorum sanctitalis. Cap. XVII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

175. eum manè exire à meretrice, à diabolo possestus fuit & ad sepulchrū Vitalij liberatus. Fecit autē & sanitates post mortē honorabile nomen S. Vitalij. Ad hoc cōfirmandum spectar, quod legimus l.7. Vit. Patr. c.1.n.3. Dixit vñus ex Patribus: Quia inuenitur homo multū comedens, & adhuc esurientis continens se, alter autem comedit parum, & satiatur. Qui autem multū comedit & adhuc esurientis continet se, maiorē rem mercedem habet, quam illa, qui parum comedit & satiatur.

Contingit plerumque inquit S. Dorotheus l.6. vt aliquis ex fratribus rem aliquam in sua simplicitate agat, que tibi fortasse non admodum arridet. At vero & aliquam aliam rem habet qua Deo mirum in modum, ac plusquam omnis vita tua cursus perplectus autem sedentarius & otiosus illum diuidas, & animam tuam ledas. Porro si contigerit ut deflectat & labatur, unde quo tu nos: quanta ille pertulerit prius quo certamine sudauerit, aut quanto sanguine maduerit, fortasse fieri potest, ut error illius coram Deo tanquam iustitia reputetur. Intuetur enim Deus agnoscere & laborem illius & afflictionem, quam ut dixi perculsi, antequam errorem illum & casum incurrit, proindeq; miseretur & ignoscit. Itaque Deus miseretur, & veniam illi præstat, tu vero condemnas & animam tuam perdis. Unde quo tu nos: quam largas & uberes effundit ille pro delicto suo lacrymas ante conspectum Domini.

176. B. Maria Magdalena de Pazzis vñ dicitur in eius vita 4.par.c.31. inter varia monita qua dabat erat & hoc: si videris aliquam vilem & imperfectam cogita illam habere aliquod donum interius ob quod Deus complacet sibi in ea.

177. Sepimum remedium. In examine, hoc péculari modo scutemur ne labamur. S. Dorotheus ser.11. commendans examen conscientia, tanquam medium à maioribus traditum ad expurgandos & expiandos nos, inter puncta quæ iubet examinare ponit hoc: Num, inquit, fratrem vidi res suas agentem, & temere eum iudicavi, aut contemptus?

Caucamus ergo & nos omnia iudicia temeraria omni conatu. Quod non erit difficile si bonum affectum habuerimus erga eum quæ condemnatione dignum putamus, & non habuerimus malum affectum erga alterum cuius occasione alium condemnare volumus. Nam vt bene scribit S. Isidorus Pelusiota l. 1. ep.310. Prepostera favor, haud acutè cernit: odium autem nihil omnino cernit Ideo optandum est ut quemadmodum ait S. Dorotheus doctrina 16. Deus Opt. Max. det nobis statum mentis nostra optimum, animumque præbeat p̄e dispositum: vt possumus & nos ex qualibet re proficere, atque lucrari. & nunquam si istre aut perperam de proximo nostro quicquam suspiciari aut omnino cogitare. Quod si forte aliquando ex mala mentis nostra peruersa dispositione cogitauerimus, aut suspiciati fuerimus, actuū mentis nostra cogitationem in melius convertemus. Siquidem proximi nostri malitiam & vi-

Lancij Opus. Tom.2.

tiositatem nolle agnoscere, miram in nobis paritum Dei auxilio bonitatem, quā Deus summo-pere placatur. Illi gloria in secula seculorum. Amen.

CAP VT DECIMVMSEPTIMVM.

Vñs spirituales & bona fama non iudicandi aut potius non condemnandi tanquā imperfecti, si humanis laborent affectibus, hi enim etiam in viris sanctissimis fuerunt, sed vel necessarij, vel ex humana fragilitate & surreptione, non ex malitia & imperfectione crassa quandoque erumpentes, sine prauidicio ramen eorum Sanctoritatis.

178. Qvod enim aliquando, immo sape, necessariò sint exercendi affectus passionū quarundam, certissimum est ipsius D. Iesu exemplis demonstratum. Nam etsi de illo prædictum est Isai. 42.2.3: Non clamabit, nec audierit vox eius foris: calamum' quassatum non conteret, & linum famigans non extinguerit. Et quamvis se proposuerit ad imitandum Matth. 12.29. quod sit mitia, tamen irascitur quia id erat necessarium. Marci 3.5. actriter increpabat Iudeos Matt. 3.7. & cap.12.34. vocans eos, progeniem viperarum, & cum inuenisset in Templo Iudeos vendentes & ementes loan. 2.15. facto ex funiculis flagello, omnes eiecit de templo, boues quoq; & oves; & numerariorum effudit as; & mensas subuerit. Quod fecit sanctissime, & omnino ita facere debuit ex zelo diuinæ gloria, vetans ne facerent domum Patris sui, domum negotiationis. Ideo discipulis eius, qui non iudicabant temere, viso hoc eius facto iracundo, recordati sunt: quia scriptum est: Psal. 68 Zelus domus tua comedit me. Irascimini, inquit S. Ambrosius l.1. Offic. c. 21. vbi est culpa, cui irasci debemus. Non potest enim fieri, vt non moveamur rei indignitate; alioquin non virtus, sed lenitudo & remissio iudicatur. Plus addit S. Bernardus, alias totus mitissimus & melleus epist. 69. ad Guidon. Non irasci, vbi irascendum est. peccatum est. Idem sentiendum est de similibus externis actibus passionum naturalium, qui quandoque apparent in Dei seruis, similes affectibus & affectibus hominum valde imperfectorum. Illi enim moti à Deo, ob causas supernaturales nobis ignotas illos & verbis, & factis ostenduntur. Sic S. Elias propheta per impetratum ignem de celo, necavit centum & duos missos à Rege Ochozia. 4.Reg. 1. Sic eius discipulus S. Elieus 4. Reg. 2. cum à pueris appellatus esset Caluus, Caluus, maledixit eis in nomine Domini: quæ maledictio adeò placuit Deo, vt statim egredi dui vñsi ex salu, lacerauerint ex eis quadrangularia duos. Denique & Sancti quandoque peccant, & temere iudicant; (vti supra ostensum est.) Deo tum ad eorum humilationem id

Iii 2 per-

179.

permitente, tum ut sic occultet eorum sanctitatem hominibus. Quia de te sic S. Gregorius Papa scripsit lib.3. dial. c. 14. *Magna est Dei Omnipotentis dispensatio, & plerunque contingit, ut quibus maiora bona praefat quendam minora non tribuat: ut semper eorum animus habeat, unde serreprehendat: quatenus dum appetant perfecti esse, & non possunt, & laborant in hoc quod non acceptantur, nec tamen in laborando prevalent, ne in his que accepta habent, se maximè extollant; sed discant, quia ex semperipsis vincere parua via atque extrema non possunt. Sic iο S. Ilāac à se loc. cit. laudato^r, virtutibus, miraculis, & dono prophetiae claro, Deus reliquerat nimiam quandam lātitudinem, reprobatione dignam.*

Sed de talibus Sanctorum Dei seruorum id potest dici, quod Deus dixit cuidam seru^r suae de defectibus S. Gertrudis Benedictinæ libr. I, c. 4. p. 27. insinuat diuinæ pietatis. *Electa huic mea, qui videntur defectus, infideli plus vocari possent animo eius profectus. Nam gratiarum abundantiam, quam in ea continuo opero vix humana posset frigilitas a vento inanis gloria tueri, nisi virtutes eius cognitioni sub defectibus absconderentur. Nam quomodo ager quantò fuerit finis uberiori impinguatus, et diuina quoque necesse est reddat segementa; ita hac quoque ex cognitione sua infirmitatis, abundantiam mihi refer fructum gratiarum actionis. Eam ob rem quoque pro singula defectibus, unde se adeo humiliat, singulari ei largitus sum dona, quibus in oculis meis omnem queat imperfectionem abolere. Nihilominus, tempore oportunos, cum omnes eius defectus mutauerit in virtutes, et splendidum lumen anima eius fulgebit. Veniam ad exempla magnorum sanctorum, eorum affectus demonstrantia sine praeditio eorum sanctitatis.*

180. S. Basilius vir austerrissimæ vitæ & extinxit sanctitatis, tamen non erat liber ab iis affectibus ob quos nunc alii solent pro imperfectis haberi. Ponderemus eius verba epist. 4. ad Gregorium sic scribit: *Vnde mibi alas columba modo atiscam: aut quo paulo senium meum iuuenit, certe ut ad vos me, viri charitimi, queam recipere, & flagrans meum erga vos desiderium exatrem, animique mei tristes curas apud vos deponam: & a vobis tribulatum solatum aliquod consequar: En quomodo vir mundo mortuus, solaria querit humana. Et epist. 56. Meletij literis ait: *se solari in afflictionibus.**

Et epist. 5. ad Eusebium Episcopum Samosatorum. *Quanquam miseri licet simus, uno solatio vti visum est, nempe ad tuam mansuetudinem oculos figere, & ex tua notione & memoria animi dolorum mitigare.*

Et ep. 6. ad eundem non audet ob hyemem itineri se committere, & è domicilio quoque prospicere.

Epist. 7. dolet ob matrem mortuam: *Nunc, inquit, quod unicum habebam vita solatum, manem stiam hanc propter mea peccata amisi, tane-*

me derideas, quod in hac etate orbitatem defieri sa- leam.

Ep. 11. Cum statim post discessum tuum (Eusebi Sodalis) ad ciuitatem venissim, quantum desperauis ne tui animo deictus fuerim, quid attinet dicere, ad virum, qui non habet opus verba instrui, sed per experientiam similia perpeti nouit.

Ep. 19. ad S. Gregorium. *Theologum fuisse valde describit, montem, rupem, pratum, fluminis decursum ad quem habitabat, & scri- crebat.* Ep. 22. *Gregorius Theologus ei respondens, iocatur obiciens illi quædam in eius ciuitate, cum is alia in eius ciuitate notari, & quasi ex- probarit ioco.*

Et ep. 23. ad Basiliūm, sic scribit: *Tu quidem qua nostra sum dictioris & salibus impetu & conuoluo, siue ioco id facias sive studio, nihil istud revulseris. Si modo & puerilem in modum exatire, & amicitia nostrâ fuere. Etenim & que his sunt mihi cauillari videris, non vt cauilleris, sed vt ad te ipsum trahas. Et multis eum eo iocatur de loco quem incolebat; quod si quis nostrum faceret, a terro alicui censore pro leui & otioso haberetur. Et concludit: Tu si modestè ludum istum tuleres, rati feceris: sin minus, plura addemus. En quomodo vii senes & serij & sancti, ludunt verbis? Idem epistolam totam 24. ad Basiliūm confusat in commemorandis ludicris rebus olim cum Basilio transactis.*

Et ep. 25. idem ad Basiliūm sic scribit: *Qua ha- Elenus de Pontica conuersatione scripsimus, ludus fuere, non seria. Et claudit epistolam eo more, quo familiaritate magna copulati faceret. Eg- te spiro magis quam aërem. & hoc tantum viuo, quod tecum viuo, sive praesens, sive imaginationibus ab- sens. Quæ si in literis nostreum alienus legen- tenuit amicitia inordinatae nimis a censore alicui adscriberentur.*

Epist. 26. *Theologus ita ad Basiliūm scribit: Si accusas quod te non satis pro dignitate admires, quin accusas vniuersos mortales? Si vero propterea ac- cusamus, quod te contemnamus, cur non eadem opera insanis prius arguimus, sed id aegrè fors, quod philo- phamur?*

Idem ep. 34. ad Basiliūm: *Constristarunt te lat- re mea, at quemadmodum ego affero, non recte nego- iuste, sed admodum vanè ac frustra. Et molestiam si- simulasti quidem, occulisti autem (quanquam istud sapienter fecisti) tristem vultum pudore. Causa au- tem mestitiae erat, quia Nazianzenus ei ep. 32. significarat quodam in conuiuio traductum fuisse Basiliūm, quæsi male de Spiritu S. diuni- tate sentientem.*

Idem ad Basiliūm epist. 35. *Non cessas maledi- citis nos impetrare, tanquam imperitos, rudes, ada- micitiam ineptos. & ne vitâ quidem dignos, propte- rea quod commemorare ausi sumus qua parvissi su- mus.*

Idem epist. 37. ad Basiliūm: *Quam calidum & equum*

equestre profili in literis: At nihil est, quod admiratur te, quippe qui velis recens gustatā gloriā ostentare nobis, quam si gloriam nactus, ut hoc te pacto graviorem reddas: quemadmodum solent pictores, qui antiqui tempestates depingunt.

Et epist. 37. in alia editione est epist. 39. Basiliū carpit: audio, inquit, te perturbari propter nouam rerum illarum mutationem.

Et epist. 38. ad Basil. excusans se quod non venerit ad illum, caufam morte ait: Ut mihi ipsi stabilitatem quandam ac vitam ab insidentiā liberam procurem. Donec pretereat umbra eorum, qui iam irruunt, inuidioque zelo accensis indignantur.

Et epist. 40. ad Basiliū: Non pauca desinas animo & opere perficis simplicius quam cautius. Animus siquidem quō prius est malitia ac liberior, hoc minus liberum illi est. suspicioribus ut se accommodet & acquiescat.

184. Sed & ep. 44. Basilius expostulat cum Gregorio quod ad eū finxerit epistolam, quasi nomine patrui scriptam: Deprehensum est, inquit, sūgmentum: erubui super hac epistolā, optauimus terram nobis dehincere, quod fallacie, mendacij ac seductionis probro exposuit essemus. Alteram denudū mihi tanquam ab ipso Episcopo missam reddidisti. Neque illam vere miserat Episcopus &c. optabam mihi esse lapideum, ne vel preteritorum recordarer, vel praesentis sentirem, ut possemus more pecudum ad terram decūsi omnem hanc perferre plagam. Et concludit epistolam tractans de suo aduentu ad quosdam Episcopos: Si, inquit, non cum decenti forma vocatus fuero, (scilicet ab illis) ad veniendum, non seram.

Epistol. 53. Basilius Athanasio scribens ostendit eum sibi immeritā iratum: & de se non bñne loqui. & se eius minas admodum ridere scribit.

Epistol. 71. famā persecutionum apud Alexandriam & reliquam Aegyptum perceptā ait: Ista nos stupefecerunt, & ipso prope sensu destituerunt. Accedit autem ad istas animi mei disceptationes, & ista cogitatio: An Ecclesiā suas proorsus reliquit Dominum?

Ep. 75. Fusē agit contra eos à quibus eius non tantum fides, sed etiam doctrina accusata erat, & ait, eos non debuisse se iudicare, & expresse eos appellat contentiosos, nugatores: & contra deferendi consuetudinem fusē agit, & ait, id servendum non esse, etiam si id ancilla faciat ex pistrino, aut unus aliquis supra modum nebula ex ihsis circumforaneus.

Ep. 82. Cum commemorasset à quibusdam episcopis se tanquam nouae fidei lectorum esse habitum, & verbis vehementibus ac ex pectore admodum calido prolatis, exceptum subdit effectum huius rei. Animo ita excusi, confusus & deicti concidimus, ut non haberemus quod rogantibus responderemus. Et infra. Ad tam subiccam & inopinatim mutationem, animo perculsus, ne respondere quidem poteram, palpitabat enim mihi cor,

Lancij Opus. Tom. 2.

lingua me destituebat, manus stupebat, & planè patiebar, quod animo solet parum forti accidere, dicendum enim quod verum est, & tamen venia dignum. Deinde parum aberat quin edum erga humānum genus exorbit, scilicet suspectique mibi sufficien̄ omnes bonum mores, arbitrami in natura humana non esse charitati bonum: sed verba quadam plausibilita ad ornatū & cultum eorum quibus vti celsi confita, affectum vero illorum secundūm veritatem non inficit cor humāno.

Ep. 7. ex epistolis 21 add. scribens ad Necrarium consolatoriam ob filoli mortem: Lectū episcopi literis (scilicet nunciantibus mortem filoli) quantum ingemuerim: quantumū lachrymatus sum, quid attinet commemorare: etenim quis adeo est corde lapideo, aut sic proorsus humana natura expers, ut nulo casu huius sensu tangatur: aut cuius animus medocri tantum doloris affectu corripitur. Et infra: Si queritari & illachrymari propter hanc calamitatem voluerimus, totum huīa vite tempus non sufficerit: & si cuncti mortales nobis cum ingemiscant, afflictionem hanc planctū adquare non poterunt, immo si flautorum vnde in lachrymas vertantur, casus huīus lamenta adimplere nequibunt.

Quomodo etiam S. Basilius ceremoniis vesus sit in scribendo patet ex epist. 146. & 149. 151. 155. 157. 160. ad Libanum Sophistam, in quibus epistolis, posset à maleuolo condemnari quasi frustra tempus terens, officiosas texens literas, & plenas laudum ac quasi adulatioñū, quod absit de vita serio & Sancto cogitare.

Ep. 173. perit vt quidam incareretur, qui eius domus fores effregerat se absente: Etenim, inquit, non solum illa qua ab ipso perpetri sumus agere ferimus, sed & securitate deinceps opus habemus.

Ep. vlt. seu 180. librarium monet, ut recte scribat, versuſque rectos ducat: idque multis verbis & non sine aculeis inculcat. Sed præstat legere ipsius Basiliū epistolam: Recte scribito, versusque rectos ducito, & neque sursum manus, neque infraferatur ad præcepta, neque cogas calatum per obliquum, instar cancri Aſopicī, ingredi, sed recta incedat, tanquam ad amūsum artificum. Sane vbiique equalitatem serues, & quidquid inæquale est amputes. Quod enim obliquum est, indecorum est: rectum vero secundum est, evidentibus, non sinens ad morem gruam legientium oculos susque deḡ ferri, quod milē ſu venit scripta tua legenti. Versuum enim gradus, vbi de alio ad alium transeundem est ad finem subsequens rectus esse debebat. Vbi cum nullus ad sequentia patebat ordo, recurrentum erat, requirendaque series ordinis per retro gradum inherendo fulo, perinde atque Theſeum filo Ariadnes inheſisse ferunt. Scribe itaque recte, nec mentem legentis transuersis & obliquis scriptis in errores abducito.

S. Paula adeo sensit mortem mariti teste S. Hieronymo, ut videretur morti.

S. Bernardus ep. 1. ad Robertum Nepotem suum: Me miserum quod te careo, quod te non video,

185.

186.

187.

Illi 3 quod

quod sine te viuo, pro quo mori mihi vivere est, sine quo vivere mori. Si quis nostrum hoc diceret, habebet censores quod esset nimium affectus sanguine iunctis.

188. S. Gregorius Nyssenus disputat de anima & resurrectione, quam habuit cum Macrina Sore, initio scribit se ob mortem S. Basilij fratris sui fleuisse vehementer, & cum impetu doloris paulisper transuersus ageret, postea oratione mereprium atque cohibere conabatur. rationibus suis tamquam aliquo freno incompositis, indecorum & inordinatum animi mei dirigens affectum: ac proferebat Apostolicum illud dictum, quod non angri & marere oporteat propter eos, qui obdormierunt. Solis enim us qui spem non habent id accidere solvere, atque ego cum cor mihi agititudine atque dolore etiam nunc vndeque serueret & esuaret quo pacio id inter homines praeflare posset, cum adeo naturalis quadam vnicuique aduersus mortem querela insit.

189. S. Chrysostomus in epistolis suis ostendit affectus humanitatis erga Olympiadem Diaconiam & alios, & literas aliorum frequentes exigit, & ut de sua valetudine scribat. Et ep. 21. petit ut se ament quam maximè illi Presbyteri &c.

Et ep. 13. ad Olympiadem, inter calamitates suas commemorat metum Viatorum in via quam suscepserat. Et ostendit se nolle è quodam loco commodo ad alium incommodeum & itinera molesta transferri. Et h. 16. ad pop. col. I. Optauit terram mihi debescere & immixgi, quando Principem vobis loquentem audiebam & intempestiuam hanc & irrationabilem timiditatem conjolantem (conceperat autem metum, ob falsos rumores de auditâ militum aduentantium incurssione.)

Et col. 2. Neque nunc dolore obtenebratus ex pusillanimitate vestra in me ipsum redire possum, sic animum mihi indignatio & tristitia obfuet. Etenim confusio de pusillanimitate vestra mulsum animum nostrum detecit. Idem epist. 39. Chalcidias sic scribit, quod malignus iudex posset adscribere in ordinato affectu erga foeminae: Sinceritati amoris multa pignora, multa monumenta habemus. Ex quo efficitur, ut te, tanquam in animo nostro infelicitate circumferamus: tuique memoriam ita teneamus, ut nullâ obliuione deleri posset. Et epistol. 57. ad Adoliam: Te huic venire & cernere vellemus, atque in primis optamus. Hoc scriptum dum esset in exilio, in finibus terræ.

190. Palladius in hist. Lausiaca §. 20. scribit discipulos S. Pachomij 140. in uno monasterio degentes cum vidissent se superari abstinétiā longiore à cibis à Macario Alexandrino, omnes seditionem excitarunt aduersus suum praefectum. Vnde nam nobis adduxisti hunc hominem sine carne ad nostri condemnationem. Aut eum hinc eice, aut, ut scias, nos omnes hinc recedimus. Qua re auditus S. Pachomius Deum rogauit, ut ei revelaret quid esset, & cum intellexisset diuinus eum esse Macarium Mo-

nachum, si manum prehendit & ait: Ago tibi gratias, quod filios meos subgeris ne se iactent & magnificere, circumspiciant proper suam exercitationem, ergo ergo recede in locum tuum, nos enim satis adiusti, & ora pro nobis. Si recessit,

S. Simeon Stylika, duas tribus sub sua columnam contendentes, volens liberare à contentione, increpans appellavit canem ut scribet B. Theodoreetus in hist. Religion. sect. 26. Cum ei, inquit, esset nimatus, & eos canes vocasset, rix se-dauit contentione;

S. Nazianzenus orat de laudib. Basilij scribit (iuxta interpretationem Iacobi Bili n. 8j. & nostrorum Didaci de Celada in c. 5. ludi. §. 16. n. 60.) tanto mœvre se affectum fuisse vi nec tempore (quod mœroris medicina est) mitigatu sit, eoque cum Basilij illustri & opulentia Cæsariensis Ecclesia praefectus fuisse ille a Basilio, Sosinorum praefecto Ecclesie exigua, pauperi & remota coactus fuerit: Cum cetera omnia, inquit, huius viri facta supra quam dici que admiraver, vnum hoc laudare nequeo. eam nimur quæ in nos attribuit nouationem ac diffidentiam; cuius mœrem nec tempus quidem exhaustire posuit. Hinc enim omnis inconstans (scilicet mea) & perturbatio manus, quodque philosophari nequiverunt, aut certe non existiner.

Idem S. Nazianz, in orat. funebribus S. Basilij sic loquitur paulo ante finem, quæ videntur sapere vanitatem: Habet hec à nobis Basil. hoc est à lingua quorundam tibi suauissima, atque honore & aetate equali &c. Atque hanc quidem a nobis orationem habes, nos autem vitam post te cum morte comutantes, quis laudaturn est? Si quid tamen laude dignum oratione suppeditemus &c.

S. Leo, agit gratias pro se electo ad Pontificatum, iis qui eum elegerunt, & hanc electionem vocat Dei beneficium sibi praefatum, & favorem electorum, & Sanctorum de le eorum iudicium.

S. Brigittam Christus reprehendit ob quandam impatientiam: sed præstat audire hoc ipsum prout refertur I. 6. eius reuel. cap. 6. Spanja mea noua, inquit Christus, quadrupliciter nō percussa in ira tua. Primo quod impatiens fuisse in corde tuo ad verba: cū ego sustinui pro te verbera. & sicut ante iudicem non respondi vnuam verbū. Secundo, quia atrociora respondisti & exaltasti nimis vocem tuam exprobando. Cum ego affixus clavis, suspesi in celum, & non aperui os meum. Tertiū quia contempsti me, propter quem deberes omnia patienter toleressi. Quartū, quia proximo tuo non profuisti, per pati-
tiam enim tuam, qui errauit, ad meliora debuisti pro-nocari. Ideo volo quid de cetero non infaçarris.

De B. Angela Fuliginate quomodo damnis impulsu præ ira se ipsam morderet, & ceteris intolerabilis, scribitur in eius vita 2. parvulus Franciscus, libr. 7. cap. 11. edita à Marco Vissiponense, & in alia vita eiusdem separatis latice edita tractat. 1. & in alia latine edita capite 19. quod fusè refert Deltius libr. 2. Dis- quis.

XIX. DE VITANDIS IUDICIIS TEMERARIIS. 666

quis mag. quæst. 2.4. & Sandtus in c.3. Job.

195. Similia de tentationibus S. Teresia scribit P. Ribera lib. 4. eius vita c. 17. ante medium.

196. B. Ludouicus Bertrandus Ordinis S. Dominici, vir eximia sanctitatis, & magnus nostræ Societatis amicus, & defensor, dum Valentini impugnaret à diuersis, vt scribit in eius vita c. 12. Vincent. Justin. à quodam Religioso per contemptum, appellatus rūdis (ignorante) ei respondit, Luciferum fuisse doctum & tamen esse damnatum. Et quoniam hoc responsum vilium est, hominis irati & impatientis, non multo post ille Religiosus est mortuus, acceptis deuotè omnibus Sacramentis, & è purgatorio ad B. Ludouicum paulò post venit igne cinclitus & dixit: Pater condonat mihi illud quod tibi real die di-

xi, non vult enim Deus vi paradisum intrare nisi hoc mihi condones, & pro me unam Missam dicas. Ille vero libenter condonauit, & sequenti die Missam pro eo dixit, post quam, primâ nocte ille Religiosus cum multitudo gloria B. Bertrandus apparuit.

197. Et c. 17. scribitur de eo: Cum medicorum iussu ob febriculam qua eum excedebat parvissime comedebat & bibebat, ideoque magna fame & siti vrgeretur, aduocatum ad se authorem eius vita, rogauit per Christi vulnera, & per amorem B. M. V. vt petret à medicis, vt illi exiguo liquori qui ei dabatur, aliqua panis mica admiserentur, quod cum factum esset, & cibis esset auctus, caput melius habere & fortior reddit. Magnus id exiguum mortificationem vocaret, sed Christi exemplum habuit, qui indiens & sitiens in cruce, peinit potum.

III 4

NICO-